

„Edinost“
iz naja enkrat na dan, razen nedelj in
praznikov, ob 4. uri zvečer.
Naročilna znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na na-
ročje brez priloge naročnine se uprava
ne odira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 avč.);
rven Trsta pa po 8 stotink (4 avč.)

Telefon Str. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš
se računajo po vrstah v petito. Za več-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana. osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglašit. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje luseratov v ulici Molin
piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Italija pa Rusija.

V.

(Zvršetak tega članka.)

V vojnah 1866 in 1870 se je Rusija prijateljsko veda do Prusije: nevtralnost, in to je bilo zopet Italijanom na korist; brez ruske nevtralnosti bi Italija ne bila dobila nikdar Benečije pa Rima. A s čim je Italija poplačala Rusiji za to? Ona se je začela udeleževati vseh intrig proti Rusiji v poslednjih 20 letih. Ona kar malo ni podpirala Rusije na Berolinskem kongresu, in je molče odobrila vzetje Egipta po Angležih. Italija še nadalje sanja, da se jej prej ali pozneje posreči vzeti Primorje avstrijsko pa Dalmacijo; položnje teh zemelj kaj lahko spominja v političnem pogledu na položnje Pribaltičskih pokrajin. No, kakor poslednje nikdar ne postanejo Nemčija za stran tega, da majhen del njih naseljenja govori nemški, takisto ne more Rusija nikdar dopustiti, radi peščice poitalijančene buržoazije, da bi slovenske in hrvatsko-srbske primorske dežele ob Adriji — Sinjem morju — prišle v roke starodavnih vragov Slovanstva!! Poleg Primorja in Dalmacije je začela Italija nahajati, da bi jej jako ugajala tudi Albanija, zlasti njene obali. Tako se je na Balkanih pokazal za Ruse nov tekmovalce.

Sedaj gre Italija že dalje in povdarja, da nikdar ne bo trpela ruskega brodovja na Srednjemzemskem morju! Ta fanfaronada ni ostala samo baharstvo pojedinega državnika. Crispi je na zažvižganje Bismarkovo priteknel v Friedrichsruhe, kjer je tedaj, ko se je moglo govoriti še le o možnosti francozko-ruske zveze, čisto nič ne dotikajoče se Italije, in kakor zveze čisto branilne, čisto nič nevarne za Italijo, — kjer je torej sklepal zvezo, cilj katere je »Koelnische Zeitung«, organ Bismarkov, opredelila tako-le: »braniti s topovi evropsko kulturo in zaprečevati, da bi Turki ali Kozaki naskakali blagoslovljena polja srednje Evrope«. Ker pa se Italija ni nadejala zatrdno pomoči Nemčije, zlasti pa Avstrije, katera vendar noče kar tako odstopiti Italiji Trentina, Primorja in Dalmacije, in jednako dopuščati jo na Balkanskem polostrovju, je ista Italija, kakor je očitno, z Anglijo sklenila tajno soglasenje o Srednjemzemskem morju. V to soglasenje je skušala Italija potegniti tudi Španjško.

VI.

Na kake kolače računaj Italija v novo, — ni znano. No, maechiavellizem, kateri jej je toliko pomagal v dobi 1858—1870, ni vselej neizogibno vreden, pravi naš ruski avtor. Iz svoje zgodovine bi se mogla Italija preve-

riti, da krive poti, če dovajajo k cilju, vendar bolj počasno in težavno, nego pa preme poti. V vsakem slučaju pa: Italija, vstvarjena s pomočjo Napoleona III., proti hodu zgodovine in interesom vse Evrope, je še daleč od tega, da bi mogla smatrati svoje položnje za utrjeno in da bi mogla vzdrževati politiko priključenj.

Namesto načrtov o hegemoniji na Srednjemzemskem morju in o turškem nasledstvu, bilo bi boljše, da bi ona lečila svojo pelagro, iztrebljala razbojništvo v južnih provincijah (celo deputat Palizolo se je pokazal v razbojniškem društvu mafia) in zboljševala stanje nižih slojev. Tudi naj ne pozablja Italija na papeško vprašanje, in na to, da je papeška politika prešinjena glede na svetovno politiko od istih načel, ki so obča v Italiji*).

No, Rusija se ne more baviti z drugimi in manj važnimi vprašanji, katera morejo delati skrbi italijanskim državnikom. »Ako vse veličje junakov Visa in Kustoce ni doslej strašilo — Abisincev, toliko bolj morejo Rusi ostati ravnodušni vspricho dejstev oficijelne Italije; neoficijelna Italija pa more tudi nadalje prihajati kratkočasit Ruse in pa tolažiti na raznih (glediščnih) prizorih in na ulicah. Umetniki Marsini, Cuccini, Duse itd. bodo pri Rusih vsikdar les bienvenus. Zasluzki njih vsaj nekoliko olajšajo neugodnost bilanceje trgovine Italije z Rusijo. Ker je Italija prisiljena kupovati žito, volno, petrolej itd. v Rusiji, potegne vselej več Rusija od Italije, in obkladanje ruskega blaga z visoko carino v Italiji ne izpreminja omenjenega neprijetnega odnošaja.

Trgovinski odnošaj do Italije je namreč za Rusijo ugoden. Italija uvaža mnogo iz Rusije, dovaža pa v Rusijo le neznatno. Carina na italijansko blago je v Rusiji visoka, drugače bi mogla tudi v Rusijo Italija dovažati zlasti vina.

* * * (Zvršetak pride.)

Slavnost razvitja zastave pevskega društva „Kolo“ dne 21. julija 1901.

(Dalje.)

Pogled na slavnostni prostor.

Vsa družba, zbrana na banketu, je odhajala skupno tja gori proti sv. Jakobu, kjer

*) Na to stran — za posvetno politiko — imajo italijanski svečeniki na Primorskem menda prav, ko povdarjajo italijanski značaj Vatikana; kaj porečete Vi k temu, g. urednik?! Vaš zvesti stavec.

— Omnia humana vana — dejal si Gelimer, ko si korakal v kraljevem ornatu, a v verigah. Res je, kar si govoril, vse je ničevno in zgodovina nam govori o tem, in nam obsirneje navaja britkih dejstev.

Omnia humana vana! Sreča se nam pokazuje le liki svetla zvezda, ki kmalu utrne pušaje za seboj dolg, svetel rep, kakor prehodno pot jednega v drugo stališče, dokler se ne zarije v zemljo, kakor meteor in zarjavi. Tako grenek sad britke izkušnje okusil je že marsikdo, a okusil ga je tudi Zalagarjev Johan.

Bil je mrzel, jesenski dan po trgatvi. Temna, mokra megla je poplovila zemljo, da ni bilo vileti streljaj daleč. Drobne, mrzle kapljice ustavljale so se človeku po obleki, osobito pa na brkih, da je izgledal, kakor bi se bil ravnokar napil vode iz korea*). Vrane so ščebetale letaje od veje do veje, od zida

*) Korec — lesena posoda, zajemaca

do zida in otesaje si vodeno pseno s perotnic; kavkale so s svojim, ne baš harmonično donečim glasom. Iz-pod kakega zida čuti je bilo glas pastirja, ki je pasel govedo po otavi in pod zidom kuril in grel ozeble, mastne, ne ravno čiste roke.

— Ta megla! ta megla! — je mrmral tudi starikavi Johan pod zidom, sklonjene glave, pušč si gorke sape skozi odprto luknjo svojega koreta pod vratom, da bi si ogrel mrzle prsi, in se še tesneje stisnil k zidu, kakor bi hotel zamašiti s hrptom njega male luknjice, skozi katere je brila mrzla, rezka sapa.

Kako se je postaral! Še dobrih deset let ni, kar se je zdel človeku moč v najlepših letih —, a danes?! Kaka izprememba! Koža razorana, lice upadlo, oči uderte, in mesto čedne obleke odeva ga rujavi kraški koret, katerega je domači krojač gotovo prej umeril drugemu možu, nego njemu.

Ozdravel je! Zdravniška pomoč mu je pri-

Kdor je došel do roba med dvoriščem in med niz-doli rahlo spuščajočim se vrtnom — kjer je bil prirejen krasen, ukusen slavolok, z mnogimi zastavami in transparentnimi napisami: »Dobro došli!« od vnanje strani in »Srečen odhod!« od notranje strani — je obstal nemo: iznenaden, presenečen po divnem pogledu na slavnostni prostor in to valovečo, neštevilno množico . . . Strmel je, ker ni mogel verjeti, da je v Trstu, ni mu šlo v glavo, da vsa ta silna množica so — tržaški Slovenci, sinovi našega naroda! Ni mogel verjeti, da ima narod slovenski toliko bojevnikov in stražarjev na toliko eksponirani, kolikor prevažni tej točki! Iz kakih bojevnikov! No, o tem pozneje. Ako so bili mili gostje radostno presenečeni že po dogodkih o vsprejemu, jim je pa moralo sedaj kar vriskat sree ob zavesti: da na tržaških tleh ne stojé na zgubljeni poziciji!

Ali povrnimo se k uhodu iz ulica Giuliani na dvorišče družbine šole! Tu so prodajali vstopnice na treh mestih. Ali niso mogli zmagavati — prehud je bil naval. Ni bilo drugače mogoče, nego da so odprli še en uhod: skozi šolsko poslopje na dvorišče na drugi strani, ki je istotako v zvezi s slavnostnim prostorom. In ljudstvo je vrelo dalje in dalje . . . prihajale so nove trume dalje in dalje. In mej njimi so prihajala društva, korporacije in deputacije. Zastopana so bila naslednja društva:

»Pevska in glasbeno društvo« iz Gorice. Pevsko društvo »Nabrežina« iz Nabrežine. Pevsko društvo »Zarja« iz Rojana. Pevsko društvo »Adrija« iz Barkovelj. Pevsko društvo »Lipa« iz Bazovice. Pevsko društvo »Slovan« iz Padrič. Pevsko društvo »Slava« iz Sv. Marije Magdalene spodnje. Pevsko društvo »Hajdrih« s Proseka. »Slovensko pevsko društvo« iz Trsta. Pevski zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metoda« pri sv. Jakobu. Pevsko društvo »Danica« s Kontovelja. Pevsko društvo »Slavec« iz Riemanj. Pevsko društvo »Velesila« iz Škednja. Ljubljansko kolesarsko društvo »Ilirija« iz Ljubljane. Bralno društvo »Kras« iz Skopegga. »Tržaško podporno in bralno društvo« iz Trsta. »Slovenska Čitalnica« iz Trsta. »Narodna Čitalnica« iz Brezovice. »Zveza tržaške slovenske mladine« iz Trsta. »Slovenska Čitalnica« iz Škednja. »Tržaški Sokol« iz Trsta. »Delalsko podporno društvo« iz Trsta. Pevsko društvo »Zvon« z Opčin. Akademsko društvo »Slovenija« z Dunaja in pevsko društvo »Skala« iz Sv. Križa.

Od uhoda v ulici Giuliani do slavoloka, neposredno pred slavnostnim prostorom je bila prirejena nekaka slavnostna aleja. Postavljeni so bili drogi, oviti z zelenjem in okrašeni pomogla, da je čez leto in dan zopet zapustil norišnico.

— Zdrav sicer, a s kom naj bi se živel? Kar je imel svojega, pošlo je tekem časa za razne potreščine. In dandanes gre denar le skozi človeka, kakor pravijo, in ni belič nima obstanka pri njem. Treba se je bilo odločiti za kako telesno delo. A glej smolo! Da-si je zdravniško spričevalo izrečno pričalo, da je Johan popolnoma pri zdravni pameti, vključ vsemu temu dobil je ostavko tu in tam, pri teh in onih vratih, kjer je bil potrkal za kako delo. Poganjati dalje se ni hotel več; šel je na deželo, z upom, da si kje na kaki kmetiji poišče varno zavetišče. Zakaj bi se pa sramoval kmetskega dela?! Saj je itak tudi on kmetske krvi; in kmet, pravijo, naj le ostane pri lopati!

In v takem poslu ni tudi duševnega napora, ki bi utegnili njemu razburiti živce in Bog vedi, ali bi ne bilo poznejše zlo huje od prvega? (Pride še.)

PODLISTEK

Zalagarjev Johan.

Izvirna slika.

Spisal Dreje s Krasa.

Kolo časa se vrti neprenehoma, to kolo se ne da utešiti s priljubljenimi besedami, ne z bliščočim orožjem. Nikdar se ne ustavlja, nikdar ne pokvarja; vedno enakomerno, burno, kakor vihar drvi čes v morje večne brezkončnosti, iz katere se ne vrača nikdar. Vedno je pri nas, a vedno v drugačni obliki; včasih se nam zdi večni, a včasih je hitreji od mislij, ki se nam porajajo v naših glavah. In kaj se dogaja danes, o čemer včeraj še sanjali nismo?! Koliko se jih preseljuje danes iz te solzne doline v deželo, kjer ni težav ne trpljenja, ki so bili včeraj še zdravi in krepki?! Koliko se jih danes valja v prahu bede in nesreče, ki so se pred kratkim časom šopirili se svojim bogatstvom, mogotstvom in bliščem, v velikih, mramornatih palačah?!

trobojnicami, a od droga do droga se je vilo zelenje. A potem, ko so društva, ki so imela zastave seboj, razvila iste že ob uhodu in so se zastavonoše razvrstili ob drogah, stopale so nadaljnje množice po pravi pravcati Via triumphalis! Divno, krasno je bilo! Preugodni utis je bilo videti na vseh licih. A pozneje nam je začelo prihajati skoro tesno. Kam, kam pojdejo vse te množice, ki so prihajale še vedno — kam? Tako smo se povpraševali jeden drugega. In vendar so se rili dalje. In kdor si je priboril prostor, ta se ni ganil več. Bili so kakor pribiti.

To ni bila več gneča, to ni bila več valoveča množica — to je bil od enega koaca do drugega in na vse strani: živ zid.

In ko smo že v zadnji hip, neposredno pred začetkom slavnosti razvijta zastave še enkrat zrl iz pod slavoloka doli na to množico, omililo se nam je okolo srea tako, da se skoro nismo mogli vzdržati solz! Gotovo do 10000 ljudi je bilo zbranih tu pred nami, stisnjeni tesno eden na drugega v tropični vročini; a glej: vzlele tolike množice je vladala neka, rekli bi, sveta tišina. Nisi videl pehanja, nisi čul krika. Vse to priprosto ljudstvo kakor da je bilo prevzeto od svečanosti trenutka, kakor da se je hotelo pokazati pred gosti v vsem poštenju svojem: v najlepši luči. Vse je bilo kakor v strahu, da ne bi kakó motilo vzvišenega trenutka. Gostje naši so pričali, da ne pretirujemo.

Taka je ta naša množica v Trstu, v kolikor se je vzdrnila iz narodnega sna. Tak more biti le narod, ki je dostopen — kulturi! In kdo bi nam štel v zlo, če se ponasamo s to našo — zlato maso?!

(Pride še.)

V Trstu, dne 25. julija.

Deputacija biskupa Strossmayerju. Kakor vsako leto se je tudi letos sestavil odbor, ki sestavi deputacijo, ki pojde dne 30. t. m. v Rogaško Slatino, poklonit se biskupu Strossmayerju. Odbor pravi v svojem pozivu: Podpisane odboru je čast, da najskrenejše pozivlja vse spoštovatelje slavnega vladike, da se izvole pridružiti rečeni poklonstveni deputaciji. Vse spoštovatelje, smo rekli — a kdo ne spoštuje biskupa Strossmayerja? Kje je Hrvat, da si ga biskup Strossmayer ni zadolžil! Kdo živi v naši dragi domovini, da ne bi užival dobrot blagodarne roke njegove? Kdo se ni grel na solnce njegovega velikega srca, tega neusahljivega vira velikih krščanskih kreposti in epohalnih patrijotskih del? Koga ne ogreva plemenita duša njegova? Kdo je Hrvat, da se ne ponasa s slavnim imenom proslavljenega tega apostola resnice in pravice? V dokaz svoje milosti nam ga dobri Bog v visoki starosti ohranja zdravega na telesu, svežega in gibnega na duši. Spoštujmo in cenimo dar svetih nebes! Uživajmo darove božje ali z hvaležnostjo! Hvaležnost je najmočnejša in vsikdar od povoljnega vspeha kronana prošnja. Še nas je, še je Hrvatov, ki brez razlike političnih strank umejemo in hočemo, da svojo ljubezen in spoštovanje skazujemo onim, ki nas ljubijo, za nas živijo. Še nas je, še je Hrvatov, ki, kadar dobrote sprejemajo, priznavajo, in se, kadar jih uživajo, zahvaljujejo. Na noge torej, ve plemenite hčere milokrvnega hrvatskega naroda, na noge vi hrabri vitezi, vi sivi sokoli, vi neustrašeni levi, dostojni sinovi Zrilovičev in Jelačićev, da pojedemo dne 30. t. m. v hladno Slatino, ta omiljeni Tusculum, kjer odpočiva in si nove moči zbira za nova dela najpriljubljeneji sin hrvatskega naroda. Do vidova!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. julija 1901

Volilna reforma na Štajerskem.

V »Information« pišejo »iz slovenskih krogov«, da je volilna reforma, kakor jo namerja nemška večina v deželni zboru štajerskem, goli atentat na pravico in pravičnost. Dopisnik pozivlja najprej slovenske poslance, naj opuste abstinenčno politiko, in nadaljuje: »Število mestnih mandatov hočejo pomnožiti in ti mandati, kakor tudi virilni glas rektorja graške tehnike so zagotovljeni nemškemu nacionalcem; ali štirje mandati pete kurije, katere hočejo — mesto prvotno obljubljenih sedem — dovoliti malim ljudem, utegnejo pripasti socialnim demokratom. — Predlog poslanca Poscha za pomnoženje mandatov kmečkih občin za tri so odklonili; istotako predlog za izključenje industrijskih krajev iz kurije kmečkih občin. Po novi volilni reformi bo kmečki stan imel najšibkejšo

zastopstvo v deželni zboru; kmečki poslanci bodo jednostavno majorizirani od zastopnikov mest, zlasti pa vsled abstinenčne politike Slovencev. Na Spodnjem Štajerskem je volilnih okrajev kmečkih občin, ki imajo večje število prebivalcev, nego vse nemško mesto graško, ki bo po novi volilni reformi pošijalo kar po šest poslancev v deželni zbor! Zaprošena razdelitev volilnih okrajev na Spodnjem Štajerskem pa ni bila gospodom v deželni zboru v nikak povod za kako reformo, pač pa so določili v svoji »reformi« majoriziranje kmečkih zastopnikov. Povod najpravičnejemu boju je podan, in velik del štajerskih Slovencev je tega menenja, da treba brezpogojno pobrati rokavico, pozivljajočo na boj!

Želje vlade. Praški »Politiki« brzojavljajo z Dunaja o namerah vlade — in sicer »iz najbolj obveščenege vira«: Državni zbor se snide začetkom oktobra. Že v prvih sejih mu bo predložen proračun za leto 1902. Vlada poklada veliko važnost na to, da se rešita toliko ta proračun, kolikor tudi proračun za tekoče leto do konca decembra, da bo potem leto 1902. Na razpolago za parlamentarno rešenje nagodbe z Ogersko in novega carinarskega tarifa. Da bi državni zbor pridobila za naglo rešenje proračuna, je vlada pripravljena zagotoviti za pričetek prihodnjega leta daljše zasedanje deželnih zborov.

Deželni zbori. Bukovinski. Ta deželni zbor so zaključili včeraj z običajnimi formalijami in trikratnim »Živio« na cesarja.

Šlezki. V včerajšnji seji se je vršila generalna in specijalna razprava o zakonskem načrtu glede lova. Pri točki 17. je stavil posl Turk predlog manjšine, naj bi se oddaja lova poverila občinam; ker se je ta predlog odklonil, zapustili so kmečki poslanci zbornico, vsled česar je postala ista nesklepčna in je predsednik na to zaključil sejo.

Koroški. Deželni zbor je z majhno večino sprejel (v drugem čitanju) zakonski načrt o uvedanju posebnih predpisov, po katerih se imajo vršiti razdeljevanja srednje velikih posestev. Zakonski načrt je bil vsprejet neizpremenjen, kakor ga je predlagal kmetijsko-gozdarski odtok.

† **Mitropolit Klement.** Iz Sredne brzojavljajo dne 24. t. m., da je tam umrl predsednik sv. sinoda, mitropolit Klement. Mitropolit Klement je bil znamenit talent, on je po padcu tirana Stambulov mogočno uplival na bolgarsko politiko. L. 1877. se je bojeval v vrstah bolgarskih dobrovoljcev v rusko-turški vojni. Kakor pisatelj pridobil si je na Bolgarskem jako velik ugled. Napisal je več dobrih dram iz bolgarskega življenja ter izdajal leposloven časopis, okoli katerega je zbral mnogo nadarjene mladine. Za časa vlade Stambulova stopil je Klement odkrito v opozicijo proti njemu in bil radi tega vržen v zapor. To je Klementa napravilo jako popularnim med bolgarskim narodom. Ko je po smrti carja Aleksandra III. šla bolgarska deputacija k sedanjemu ruskemu carju, Nikolaju II., da doseže zopet njegovo prijateljstvo do Bolgarije, je bil Klement prevzel vodstvo te deputacije.

Razkritja Banffyjevih načrtov. Glasom madjarskih listov je baron Banffy, ko je bil v viharjih časih obstrukcije ministerski predsednik ogerski, predlagal kralju naj uvede v obeh državnih polovicah absolutizem. Kralj da je bil pripravljen privoliti v Banffyjev načrt, ako bi bil ta za svoj načrt pridobil liberalno stranko na Ogerskem. Cesar se je o tem posvetoval tudi s svojimi avstrijskimi svetovalci, kateri so mu večinoma odločno odsvetovali ta korak. Tudi domobranski minister se je temu odločno upiral in je rekel, da poda svojo ostavko ako se ta načrt uresniči ter da se poda potem za par mesecev v inozemstvo, ker noče biti priča dogodkom, ki bi sledili temu. Kralj se je slednjič odločil proti Banffyjevemu načrtu ter poveril Kolomanu Szellu ministersko predsedništvo. Tudi minister za vnanje stvari grof Goluchowski, da se je izjavil proti uvedanju absolutizma.

Spori med socialisti se vedno bolj množijo. Nedavno smo poročali o sporu nemških socialistov, sedaj pa javljajo vesti, da so se tudi italijanski socialisti že začeli cepiti. Sinoči se je sestala v Milanu jedna frakcija socialistične stranke, ki je nezadovoljna s strankinim vodstvom. Govori se o razdelitvi tamošnje socialistične stranke.

Povratek Walderssee-a. Parnik »Gera«, na katerem se maršal Walderssee vrača v svojo domovino, odplul je včeraj popoldne ob 6. uri iz Port Saida.

Parcielna kriza v italijanskem ministerstvu. Govori se, da ministra Wolzenborg in Ponza odstopita. Za v petek je sklican ministerski svet, ki se bo bavil s to stvarjo. V Italiji bo menda v kratkem prav težko najti le količkaj odličnega moža, ki še ni bil minister. V Italiji menda velja načelo, da niso ministri radi ministerstev, temveč ministerstva radi ministrov t. j., da so ministerstva radi tega napravljena, da more nekoliko potomcev nekdanjih Rimljanov imeti sičajne službe in uživati mastne plače.

Tržaške vesti.

»Triester Zeitung« o najnovem blažem camorre. Zabeleživši, da je dobila od župana povabilo na slavnost izročitve Rossettijevega spomenika občini, piše včerajšnja »Triester Zeitung«:

»Na presenečenja od strani municipija smo že navajeni, ali fenomen, da se odkrije spomenik, postavljenega na stroške občine patrijotu Domeniku Rossettiju, izvrši brez vsacega slavlja: to pa presega že celo dalekosegajoče meje onega, čemur smo pod sedanjim mestnim vladarstvom — recimo tako — navajeni! In v resnici je ofeijelna vest, razglašena po današnjih zjutranjih listih — torej tesno 24 ur pred činom samim — da se namreč vsa slavnost odkritja omeji le na jednostavno izročitev spomenika od strani nadzorovalnega odbora občini, v vseh krogih meščanstva — povdarjamo: v vseh krogih brez razlike strankarskega stališča — napravila najslabši utis, katerega ni mogel ni najmanje ublažiti niti poskus opravičevanja od strani imenovanega odbora, marveč ga je prej poostril.«

Tu omenja nemški list, kako imenovani odbor opravičuje opustitev vsake slavnosti, češ, ker še ni dovršena umetnostna — ograja spomenika in še ni dano primerno ozadje.

»Triester Zeitung« meni na to:

»Kakor vidimo, stoji to opravičevanje na jako labilnih nogah. Slavje razkritja so bili prav lahko odložili še za nekoliko mesecev, ko se vendar vse to vprašanje spomenika vleče že celo človeško življenje. Pravi vzrok, zakaj so opustili vsako slavnost, je vsakomur, ki pozna tržaške odnose, tako jasen, da ni potrebno nikako razpravljati o tem. Najnovejši sklep municipija kaže zopet vnovič, da v mestni hiši dajejo prednost pred vsako drugo neki politiki stopnje v ozadju, tudi tedaj, če sta v igri zgodovinska resnica in ugled občina.«

Domenico Rossetti pa je prevelik v očeh potomcev, da bi nespoštovanje, obseženo v sklepu municipija, moglo ni najmanje škodovati častnemu spominu njegovemu; pa tudi meščanstvo preide lahkim sroem na dnevni red preko tega najnovejšega kričevega protislova med njega najnotranjim čustvovanjem in med postopanjem svojega ofeijelnega zastopstva, ter najde meščanstvo dovolj povoda, da dá dostojnega in svečanostnega izraza hvaležnemu spoštovanju svojemu do uzor-meščana, ki je vse svoje življenje znal spravljati v popolno soglasje dolžnosti sinu do rojstnega mesta svojega z dolžnostmi do cesarja in države.«

Tu le malo opazko od strani »Edinosti«. Ako se nemškemu listu vidi gor označeno postopanje neodpustno, ako je tako postopanje že v navadi pod sedanjim mestnim gospodarstvom; ako je nemški list uverjen, da je to postopanje v direktnem nasprotju s čutili meščanstva, potem pa že moramo vprašati: ali bi ne bil že skrajni čas, da bi e. kr. možje, ki v tem nemškem listu tolmačijo svojo primorsko politiko, nehali favorizirati režim, ki očita o kakor nespoštovanje do moža, kakoršen je bil pok. D. Rossetti, iz jedinega tega vzroka, ker je svoje dolžnosti do mesta spravljati v soglasje z dolžnostmi do države?! Mi bi menili celo, da pri-sega sama, ki so jo položili kakor e. k. možje, zahteva od njih neizprosno, da nehajo podpirati takov režim!!

Rossettijeva slavnost. Danes v jutro se je vršila prava — mrtvaška slavnost, že v temni noči odkritega Rossettijevega kipa.

Ako pravimo mrtvaška slavnost smo menda pravo pogodili. Pomislite! Spomenik je razkrit, kip obdajajo lesene planke s tržaškimi festoni. Radovedno ljudstvo se nabira pred monumentom; straže napravljajo red, delajo pot — komisiji in odličnjakom, ki imajo priti. Število občinstva se množ; vse je tiho kakor na grobu, le škripanje koles teških vo-

zov, ki vozijo mimo, moti »slavnost«, od katere nihče ne vidi, nihče ne čuje ničesar! Nikdo ne ve, kedaj bo to »razkritje«, kedaj se pokaže — gospoda!

Tam za plankami se je v tem nekaj skrivnostnega godilo. — Kaj? Tega ne vemo. Vemo, to vemo, da ob 10. in pol uri se je odpeljal namestnik, za njim namestniški svetnik Czernak, župan dr. Sandrinelli, dr. Venezian in še par drugih — to je bilo vse. Mar je zaorilo iz tisoč grl? Kaj so pa kričali? Nič! Molčali so vsi; tiho, kakor v grobu je ostalo — razečarano občinstvo.

Med nemimi gledalci je bilo tudi čez tisoč Slovencev — torej večina — ki bi bili radi zaorili krepki »živio«, da bi pretrgal ušesa rudeči gospodi, a ta jim je s svojim spretnim in tihim postopanjem za plankami pokvarila ves »špas«, ker zunaj stoječi niso mogli pogoditi pravega, primernega trenutka, dati odduška svojim čutilom.

Gledali smo in gledali, kaj postane iz vsega tega, a smo sednjič spoznali, da se je vsa slavnost spremenila v jedno veliko — ničilo. Tudi dva fotografa sta bila postavila svoje aparate že sinoči pred spomenik, da bi fotografirala trenotek odkritja, a ko sta danes zjutraj prišla tja, videla sta v svoje veliko začudenje, da je vrgel Rossetti že poprej svoj črni plašč doli s sebe. Zgodilo se je torej res tako, kakor so mnogi pričakovali: da se namreč odkritje spomenika izvrši v temi.

Fiasco vseh fiasco je doživela danes tržaška camorra! — V tržaški duši se vrši velik prevrat. To nas uči ta grobna tišina, to razkritje monumenta.... v strah in trepet.

Unico ricordo! »Unico ricordo« (t. j., jedini spomin) na »odkritje« Rossettijevega spomenika! Tako upijejo danes po mestnih ulicah prodajalec — pahljač, na katerih je naslikan Rossetti-jev kip z napisom: »Nella patria de Rossetti no se parla che italian«. Kdor bi rad imel tak spomin na Rossettija, naj kar počaka kje na kakem oglu in videl bo, da kmalu prilomasti od te ali druge strani kak prodajalec, ki mu bo za 10 krajearjev ironično ponujal pod nos tako pahljačo.

Nella patria de Rossetti no se parla che italian. Ta izrek je dobil danes svojo klasično ilustracijo, ko je na »razkritju« spomenika istemu Rossettiju gotovo nad polovico ljudi govorilo — slovenski in bi bili brčkone tudi zaorili svoj »slava spominu poštenjaka Rossettija!« — da se ni »slavnost« izvršila prav po tihotapski in med plankami, tako, da nikdo ni vedel, kdaj jej je bil začetek in ne, kdaj jej je bil konec. Še le potem smo vedeli, da je vse pri kraju, ko so signori bežali s »slavnostnega« prostora iz med plank, bežali tako hitro, kakor da so se bali, da ne bi morali poslušati — slovenske »živio«.

Sedaj pa naj le pojejo dalje:

Nella patria de Rossetti no se parla che italian! Res pa vendar-le ne bo radi tega!

Karakteristično. Prijatelj našega lista nam je sporočil sledeči pogovor, ki se je danes zjutraj vršil med jednim krvnih potomcev Dominika Rossettija, in nekim drugim gospodom.

»Kako je sè spomenikom?« je vprašal neznan gospod.

»Slabo je, slabo«, je odgovoril Rossetti, »oni (namreč Slovenci) so imeli že dve veliki slavnosti, mi pa ne moremo ničesar napraviti.«

»Vse je tako željno pričakovalo tega spomenika«, menil je prvi, »sedaj pa se je vse podrlo.«

»Ah, vse je tako lepo kazalo«, tožil je Rossetti-jev potomec, »in vse bi se bilo lepo izvršilo, da nam ni ta »Avanti« vso stvar pokvaril in razkril: kdo in kaj je bil Dominik Rossetti!«

Tržaški jezik. Evo vam, dragi čitatelji, nekoliko vsklikov, ki smo jih danes zjutraj slišali iz laških ust o razkritju spomenika: »Vara, vara i še vergogna, i ga tira šu il folo!« (Glej, glej, kako se sramujejo, potegnili so gori strehe na kočijah!) »Niente musiche, niente bande?!« (Nič glasbe, nič godbe?!) »Eh, pazienza, allora andemo!« (Potrpjenje torej, pa pojemo no!) »Vol dir che ze tropo caldo« — i farà un'altra volta.« (E seveda, ker je »prevroč« — napravijo že drugič.)

Hvalevreden čin. Ko so nekateri naših delavev radi burnih dogodkov lanskega leta povodoma procesije sv. R. T. morali v zapore, se je bil med delavci sestel odbor, ki je nabiral prispevke za podporo dotičnim družinam. Od nabranega denarja je preostalo 78 K, od katerih je dotični odbor določil 30 K »Narodnemu domu«, 20 K možki po-

družnici družbi sv. Cirila in Metoda, 10 K narodnim goslarjem pri sv. Jakobu in preostanek nekemu delavcu, ki je že dolgo brez zaslužka.

Tudi ta hvalevredni čin je v dokaz poštenja in rodoljublja naših delavcev.

Slatin paša v Trstu. Na parniku »Bohemica« je došel večeraj zjutraj v naše mesto N. E. Slatin paša in se ob 8. in 15 m. odpeljal z brzovlakom na Dunaj.

Zastava sv. Cirila in Metodija. V nedeljo, dne 28. t. m. bo procesija pri sv. Jakobu. Ta dan bo obletnica, ko je prvič nastopila v javni procesiji slovenska cerkvena zastava sv. Cirila in Metodija. Še vsi se spominjamo, kaj je morala slovenska cerkvena bratovščina pretrpeti prej, nego si je pridobila pravico javno nastopiti s svojo zastavo. Zato se veselo slovenski delavci pri sv. Jakobu vselej, kadar se pokaže lepa zastava, ki so si jo sami s svojimi krvavimi žulji kupili. V nedeljo, dne 28. t. m. bo zopet slavnosten dan pri sv. Jakobu. V vrstah naših delavcev je nastalo radostno vznemirjenje. Veselo popraša je znane znanca, prijatelj prijatelja, sosed sosedu — ali pojde na procesijo, pod zlato zastavo sv. Cirila in Metodija?

In odgovor? [Odgovor prihaja iz slovenske Marijine družbe! »Marijine sestre« in »Marijine hčere« razvijajo ta dan svojo snežno-belo Marijino zastavo in v dolgih nedoglednih vrstah bodo zopet delale pot sveti zastavi naših slovenskih apostolov.

To bo zopet lep dan za Slovence v Trstu!!

O tej priliki priporočamo cerkveni oblasti, naj pazi na mežnarje in italijanske kapelane, da ne bodo suvali in napadali našega krotkega in mirnega ljudstva! Dovolj je trpljenja! Mi smo vstali in zahtevamo svoje pravice — tudi v cerkvi!

Sodobni Slovenci, ki zaostajajo za sodobnimi dogodki... Ni mnogo dni temu, ko smo bili — v svoje veliko presenečenje — izvedeli iz nekoga slovenskega lista, da v Primorju namestnikuje še vedno — baron Rinaldini, isti Rinaldini, o katerem smo mi, slabše informirani reveži menili, da se je že davno umaknil na sinekuro na avstrijskem Lloyd — o čemer je krvava ironija le to, da tisočaki Rinaldiniju tečejo tudi iz slovenskih žepov!! — No, Rinaldini je še živ in živemu človeku se — kakor pravijo — lahko vse primeri! Tako tudi ne smemo smatrati kakor absolutno izključeno, da ne bi ta Mefisto med »državniki« avstrijskim slavil danes, jutri svojega zopetnega vstajanja dan in da ne bi v dvoranah e. kr. namestništva nastopal Rinaldini redivivus. Saj veste, kaj pravi stari, dobri Ben Akiba: vse je že bilo na svetu! Morda je dotični slovenski list v svoji gorečnosti le nekoliko preneglo bezljal pred bodočimi dogodki...! Uvažujmo to in oprostimo mu, da je za sedaj zaostal za dogodki, pozabivši, da je namestnikovanje Rinaldinijevo za sedaj že precej daleč — za nami!!

Malce težje bo odpustiti nekemu družemu slovenskemu listu, ki je pred par dnevi — in parkrat zaporedoma — v namestništvu palače v Zadru videl — barona Rodiča... Bog se mu smili za dušo! Saj je že precej dolga vrsta let temu, odkar so tega preporoditelja Dalmacije položili v hladno zemljo! Saj ste mu celó že dva naslednika na isti namestništvu: stolici — Jovanović in Cornaro — sledila v hladni grob!! Ta pase ne povrne več, tu se mora že umakniti stari modri Ben Akiba!!

Mož, ki vidi v Zadru še vedno barona Rodiča, je definitivno in precej daleč zaostal za dogodki.

»Hitrost« brzjava. Dosedaj smo bili vedno prepričani, da je brzjava hitrejši od polža; no brzjava oddana v Trstu dne 21. t. m. ob 4. uri pop. pod št. 631 in došla v Trnovo-Bistrico še le dne 22. t. m. ob 4. uri pop. pod št. 79, nam je pa precej omajala to menenje.

Naslovljenec, kateremu je bila namenjena brzjava, je bil v Ilirski Bistrici pri Trnovem, a namenjen isti dan v Trst po važnih opravkih. Iz Trsta pa so mu brzjavili, naj ne pride v Trst ter naj ostane v Bistrici. Brzjava je bila oddana v Trstu — kakor rečeno — dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne. Ker pa naslovljenec, ni dobil pravočasno brzjavke, odstopal je v Trst in od tu naslednjega dne zopet v Bistrico, kjer pa na njegovo začudenje še vedno ni bilo brzjavke in so mu jo izročili še le ob 4. uri popoldne, torej celih 24 ur pozneje, nego je bila oddana v Trstu. Iz Trsta v Bistrico je

rabila torej ta brzjava nič manje nego 24 ur! Lep rekord, kaj ne! Kdo povrne možu škodo, ki jo je imel radi zakasnenja te brzjavke, ker je bila vsa njegova vožnja v Trst in nazaj zaman?

A kdo bi mu povrnil še večjo škodo, ki bi bila mogla navstati eventuelno?! Rečimo, da bi bil naslovljenec pozvan, naj pride nemudoma v Trst, sicer da bo velika škoda! A on, da ne bi dobil brzjavke in bi ne prišel v Trst!!

Brzjava se nahaja v našem uredništvu.

Trebič ali Trebieciano? Današnji in večerajšnji »Trieste« dokazuje nesmisel počenjanja tukajšnjih ultra-italijanskih novin, ki pačijo slovenska krajevna imena na tako ostuden način kakor: Trebič-Trebieciano, Padrič-Padriciano, Sezana-Cesiano itd. ter pravi, da slovenske vasi ostanejo slovenske kljubu takim nezmiselnim pačenjem krajevnih imen. »Trieste« je pošteno pokadil tudi uradnemu »Osservatore Triestino«, ki v takem pačenju prvotnih imen caplja za fanatičnimi ultra-laskimi listi.

Čas je res bil, da se je tudi med Lahi dobil mož, ki ima dovolj poguma, da pove svojim sorojakom v brk, da so sami šarlatani, ki se mesto da bi skrbeli za blagor ljudstva, zgublajo v takih stvarih, ki le žalijo druge, a nimajo nimanje nade, da bi dosegle kakov smoter.

Samomor Arabca na parniku »Bohemica«. V torek ob 11. uri in pol ponoči odplul je Lloydov parnik iz Brindisi proti Trstu. Na polovici vožnje zapazili so na parniku, da se je nekdo umoril; bil je to 28-letni Arabec Mohamed Fegir iz Kahire, sluga kneza Ibrahima paše. Našli so mu še v roki britev s katero si je prerezal vrat. Zdravnik na parniku, dr. Avgust Strauss, ni mogel drugega, nego konstatirati smrt.

Mohamed Fegir se je hotel že prej večkrat vreči v morje, a ga je vselej zadržal jeden ali drugi.

Dospelši v Trst so truplo pokojnika prepeljali na mohamedansko pokopališče pri sv. Ani.

Požar. Večeraj popoldne padel je papirnati balon v občinski gojzd v Trebčah, vsled česar je navstal požar, ki se je raztegnil po površini kakih tisoč kvadratnih metrov. Došli so gasilci iz mesta, ki so v kratkem uničili požar. Škoda ni velika; zgorela je trava in nekoliko borovcev.

Deklica se je opekla. 12-letna Marija Mahne, iz ulice Istria št. 310 je sinoči, prišedša domov, na stopnicah zgubila zapestnico. Vžgala je žveplenko ter iskala po tleh izgubljeni predmet. Tam blizu pa so bile, radi popravljanja, odkrite plinovodne cevi, iz katerih se je izgubljal plin. Ko se je deklica z gorečo žveplenko približala tem cevem, zažgal se je uhajajoči plin in jo je plamen močno opekel po obrazu. Odpeljali so jo z vozom v bolnišnico.

Cenena vožnja. V Lizboni se je bil 21-letni John Charles Peterson ukreal na parnik »Jupiter«, ki je bil namenjen v Trst. Ker John ni imel niti vinarja pri sebi, skril se je, dokler ni parnik odplul iz lizbonskega pristanišča, in se je prikazal iz svojega skrivališča še le pozneje, ko je bil lačen. Po gratis vožnji pristojal je možaku seveda tudi gratis hotel, ko je prišel v Trst, in res so ga tukaj spremili takoj v ulico Tigor, kjer bo jel in spal zastoj, kakor na parniku. Pa res ni še tako hudo na tem svetu, kakor pravijo!

Dražbe premičnin. V petek, dne 26. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici dello Seoglio št. 102, hišna oprava; v ulici Canale, železna blagajna in steklena omara; v ulici Farneto št. 469, hišna oprava; v ulici Donota št. 23, oprema v zalogi in pohlštvo; na trgu S. Giovanni št. 6, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 23.6, ob 2. uri popoldne 27.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 755.5. — Danes plima ob 6.43 predp. in ob 5.25 pop.; oseka ob 11.13 predpoludne in ob — popoldne.

Društvo slovenskih goslarjev pri sv. Jakobu naznanja uljudno sl. občinstvu da bodo imelo dne 4. avgusta, na vrstu slovenske šole pri sv. Jakobu svoj prvi koncert. Na koncertu bo dobrohotno sodelovalo pevsko društvo »Kolo«. Tudi to društvo je narodni stvari prepotrebno. Ker ravno v tej

stroki mi Slovenci še nimamo lastnih moči; ampak se moremo, ako potrebujemo godbe, vselej dajati ptujcem v roke, kateri nas potem, ko smo jih dobro plačali, še zasmehujejo, in ker je čisti dohodek namenjen v podporo in vzdrževanje tega še mladega društva, se podpisani priporoča sl. občinstvu za mnogoštevilno udeležbo. — Program se objavi pravočasno.

ODBOR slovenskih goslarjev.

Vesti iz ostale Primorske.

× **Tatovi na vseh koncih in krajih.** Iz Hrušice pri Podgradu nam pišejo dne 17. julija 1901: Gospod urednik, zbegani, vznemirjeni smo radi cerkvenih tatov. Ko prečitati le-to poročilo, menim pa, da se ne boste posmehovali našemu vznemirjenju in nas ne boste šteli med strahopetce. Tatovi so vendarle že malce preveč nadležni in predrzni in nas prepogosto obiskujejo.

Znano Vam je, da so oropali cerkve v Št. Petru, Nadanjem selu in v Kosezah v bližnji Kranjski, potem pa so prišli semkaj preko meje v Istro. Oropali so župno cerkev v Hrušici, kakor sem poročal, in potem pa ropajo kar zapored. Takoj drugo noč so oropali cerkev v Šapijansh in zatem kapelico v Jelšanah in v Rožicah, a zopet so se vrnili k nam. Skušali so s silo odpreti vrata kapelice Matere božje pod Hrušico, kar se jim pa ni posrečilo, ker so vrata s posčevino obložena. Neko noč so jih prepodili od cerkve v Obrovu.

V soboto po noči (13.—14.) so zopet razbijali vrata kapelice Matere božje, pa zopet se jim ni posrečilo odpreti in v isti noči so vlomili v kapelico sv. Antona pod Hrušico, kjer so vzeli iz nabiralnika miloščine okolo 3—4 K.

Včeraj je neki capin v nekem potoku blizu Podgrada napadel perico. Revica je baje na smrt bolna radi prestanega strahu.

Ravnokar mi je povedala verodostojna oseba, da so danes o poludne zalotili jednega tatu v cerkvi Račičski prav blizu Podgrada. Tatovi so torej postali naši stalni gostje, pa naj ne bi bili mi vznemirjeni!

Ker ni druge pomoči, je narod sam počel izvrševati policijske posle. Na Kozijanah v brkinskih hribih so vaščani prijeli postopača in ogleduha pri cerkvi, ter ga izročili orožnikom. V nedeljo je pil in jedel v Obrovu tujec in je pobegnil, ne da bi bil plačal račun. Narod ga je zasledoval in našel v bližnji vasi skritega v nekem hlevu. Pozvali so orožnike. Ko so ga stražili, je strahovit preklinjal Boga in Mater božjo ter grozil ljudem, da se ga bodo že še spominjali. Danes je v Račicah zopet ljudstvo z veliko težavo ulovilo tatu. Bežečega so kosei s kosami postavili, prijeli in izročili orožnikom.

Zdaj upam, g. urednik, spoznate, da nismo vznemirjeni brez vzroka in da nas unejete, ako smo postali jako nezaupljivi nasproti nepoznanim tujcem sploh.

× **Otvoritev koč na Krnu.** Soška podružnica »Slovenskega planinskega društva« v Tolminu zgradila je na mogočnem Krnu (2246 m), na sivem očetu primorskega pogorja, planinsko koč, katero slavnostno otvoril dne 5. avgusta ob 10. uri predpoludne. Udeleženci iz Kranjske pridejo skozi Bohinj preko Bogatina čez planino v Dupljah in prenoče v Krnski koči. Udeleženci iz Primorja se razdele po skupinah, za katere se objavi poseben vspeled. Iz Tolmina odhajajoči p. t. turisti dobe prenočišča na planini »Sleme«, iz Kobarida odhajajoči v krnski vasi, eventuelno z onimi iz Boveca došlimi v podkrnskih planinah. Za dame se priporoča tura čez »Sleme«, katera je, četudi daljša, prijetnejša in popolnoma nenevarna. Vsi p. t. udeleženci iz Primorja se imajo zglasiti vsaj do 30. t. m. pri načelnstvu »Soške podružnice« v Tolminu. Koča bo preskrbljena z jedili in pijačami, tako, da je udeležencem seboj nositi le toliko, kolikor potrebujejo med potom. Prtljajo in hrano bodo nosili za to namenjeni nosači. Gledé informacij, vozov itd. naj se blagovole p. t. udeleženci obrniti do društvenega tajnika, g. M. Ivančiča v Tolminu.

Vesti iz Kranjske.

* **Ljudsko štetje v Ljubljani.** Glasom uradnega izkaza o ljudskem štetju dne 31. dec. 1900 je imela Ljubljana 36.547 prebivalcev, torej se je prebivalstvo v zadnjem desetletju pomnožilo za 6042 oseb, ali za 19.8%.

* **Diploma čast. členstva.** Gosp. akad. slikar Ivan Grohar je napravil po naročilu odbora bolniškega in podpornega društva privatnih uradnikov dežele kranjske v modernem slogu častno diplomu, ki se izroči g. županu Iv. Hribarju. Diploma je jako elegantno in originalno zasnovana.

Vesti iz Štajerske.

— **Štajerski deželni šolski svet** proti slovenskim šolam. Krajni šolski svet za celjsko okolico je v soglasju z okoliško občino sklenil postaviti novo šolsko poslopje za šestrazredno češko in šestrazredno dekljsko šolo. K temu sklepu ga je sililo število učencev. In kaj je storil deželni šolski svet štajerski v Gracu? On ne dovoli Slovincem niti tega, da bi na lastne stroške postavili potrebno šolo. Štajerski dežel. šol. svet je razveljavil vse sklepe občine celjske okolice in krajnega šolskega sveta in je svoj sklep »utemeljeval« s tem, da celjska okolica nima dovolj godnih otrok za šestrazredni šoli. In vendar bi na en razred prišlo po 74 oziroma 77 otrok. Nemškimi trgovci pa je štajerski deželni šolski svet dal za 55 otrok dva razreda ter plačuje v takih krajih poprečno za 55 otrok po dva učitelja. To je nemška ravnopravnost! Po »Slovincu«

Razne vesti.

Štrajk krojačev v New-Yorku. V New-Yorku štrajka sedaj nič manje nego 50.000 krojačev in krojaških pomočnikov.

Porod grofice Chotek. Z Dunaja poročajo, da je grofica Chotek, sedaj kneginja Hohenberg, in soproga nadvojvode Frana Ferdinanda, v Konopiču na Češkem povila hčerko.

Brzjavna poročila.

Dogodki na Kitajskem.

LONDON 25. (B.) »Standard« javlja iz Šangaja večerajšnjega dne: Glasom kitajskih sporočil je kitajske in ruske čete na jugovzhodu Mandžurije doletel občuten poraz od strani ustašev. Ti poslednji rušijo sedaj telegrafične črte.

Vročina v Ameriki.

WASHINGTON 24. (B.) Glasom poročil pisarne za vreme ni nobene nade, da bi v srednjih in vstočnih okrajih vročina in suša odjenjali v bližnjem času. V St. Louis je v zadnjih 24 urah umrlo 40 oseb od vročine.

LONDON 25. (B.) Standard javlja iz Newyorka dne 24. t. m.: List »Commerce« je vprašal brzjavljavnim potom v č bankirjev v krajih, kjer rase turšica, a vlada sedaj suša, kaj menijo glede bodoče letine. Bankirji so odgovorili, da je v Javi, Misouru, Nebraska in Kansas računati z manjo letino 312 milijonov pušelnov, torej s polovico lanske letine v dotičnih krajih.

To da je najneugodnejši račun, napravljen do sedaj od merodavne strani. »Newyork Journal« pravi, da je na podlagi sedanjih cen vrednost letine na turščici za 50 milijonov dolarjev več, nego pred nastopom suše. V istem razmerju se ceni tudi vrednost letine pšenice.

Turčija ne dovoljuje grškemu brodovju v turška vodovja.

CARIGRAD 25. (B.) Grška vlada je prijavila turški vladi svoj namen, da bi eno grško eskadro odposlala v turška vodovja, da obišče Smirno, Solun in predgorje Athos. Turška vlada pa je iz važnih političnih razlogov odrekla svoje dovoljenje. Med grškim odposlancem in turškim ministrom za vnanje stvari se vrše sedaj pogajanja o tem vprašanju.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohštva vseh vrst
• T R S T •
TOVARNA: Via Tesna, vogal Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

„Edinost“

se prodaja razven že v znanih tabakarnah tudi **J. Kramar** v Rojanu in **Hrast**, tobakarna Via Poste nuove (zraven prodajalnice Smolars.)

Anton Pečenko

Vrtna ulica 10 - GORICA - Vrtna ulica 10.
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Prvo primorsko podjetje za razpošiljanje in prevažanje pobištva

Rudolf Exner

Trst. — Via Squero nuovo 7. — Trst.
Telefon 847.

Specijalno bavljenje za imagaciniranje pobištva. Pakovanje vsake vrste se izvrši na najboljši način in po zmernih cenah. Nakladanje in prevažanje pobištva po železnici in morju v vse kraje tu- in inozemstva kakor tudi iz hiše v hišo po celem mestu ali okolici s patentovanimi velikimi vozovi najnovejše konstrukcije.

Sprejemanje posameznih kovčkov, zabojev, košev itd. za imagaciniranje.

Sprejemajo se pošiljatve vsake vrste in kamor si bodi.

Pekarna in sladčičarna JAKOB JURCA

TRST. — Giulia št. 1 — TRST.

Priporoča svoj 3 krat na dan zveži kruh, vsakovrstne najfinejše sladčice, nadalje fina vina v buteljkah in moko v velikem ziboru. Postrežba hitra in točna na dom.

Gostilna Fr. Valetič,
ulica Solitario št. 12.
Vedno sveže pivo po
24 nč. Okolčansko in
istrsko vino po 40 nč.

Oče s hčerjo, se svojim pobištvom išče stanovanjcin hrano v dobri hiši (družini.) Naslov daje nprava „Edinosti“.

Josip Bizjak urarski mojster v Trstu ulica Stadion 25. naznaja slavnemu občinstvu, da je odprl svojo lastno delavnico za popraviljanje ur vseh vrst, bodisi žepnih najfinejših kakor tudi velikih stenskih; obljubljuje, da si bo prizadeval zadovoljiti vsakogar, koji bi mu blagovolil dati dela, za kojega izvršitev tudi jamči. Za mnogobrojno podporo se udano priporoča.

Lepa in krasna viseča svetilnica (lampa) znamka „Brillant Meteor-Brenner“ tvrčke Dittmar na Dunaju se po ceni proda. Naslov v naši tiskarni.

Pekarna in sladčičarna Jakob Jellen v Trstu, ulica Sette Fontane št. 13. priporoča 3 krat na dan svež hruh in velik izbor sladčic. Sprejema v pečivo bodisi testo za navaden kruh ali sladčice. Zaloge moke iz prvih ogerskih mlinov.

Zaloga dalmatinskih vin iz lastnih kleti in istrski teran toplo priporoča cenjenim družinam, gg. krčmarjem in hotelierjem. Simeon Pavlinovič v Trstu, Via Chiozza 11.

Prodaja vina „Ai Maestri“

v ulici Valdirivo št. 17. Od danes naprej se prodaje istrski teran po 52 nč., za na dom po 30 nč. liter. Rebula iz Brd po 32 nč. liter. Vinski očet po 12 nč. liter. Mrzle jedi v velikem izboru vedno pripravljene. Pivo I. vrste po 20 nč. liter. Na debelo po zelo ugodnih cenah.

Radi odpotovanja proda se bicikelj in tandem

najnovejšega sistema, jako elegantna in lahko tekoča iz najbolj renomirane svetovne tovarne za 100 gld. pod ceno.

Naslov dobi se v uredništvu našega lista,

Potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znaneem, da je naš nepozabni sin, oziroma brat

Evgenij Šček,

osmošolec.

danes ob 3. uri zjutraj po dolgi in mučni bolezni, previden se svetotajstvi za umirajoče, v Velikem Dolu pri Komnu na Krasu v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki predragega se due 26. t. m. ob 8. uri zjutraj se sv. mašo polože na tamkajšnjem pokopališču k večnemu počitku.

V TRSTU, dne 24. julija 1901.

Virgilij Šček, brat.
Marija, Miroslava in Bogomila, sestre.

Josip Šček. oče.
Vincenca Šček, mati.

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

se zeleno varstveno znamko »nuna« 12 malil ali 6 velikih steklenic 4 krone franko.

A. Thierry-ja stolistno mazilo

2 lončka 3 kron 50 stot franko, razpošilja proti predplačilu:

A. Thierry-ja lekarna „Pri angelju varhu“
v Pregradi, Rogotee Slatina (Rohitsch-Sauerbrun).

DUNAJ: Centralna zaloga: Lehmar C. Brady, Fleischmarkt 1. — BUDAPEST: Lekarnar I. pl. Török in Dr. Egger. — ZAGREB: Lekarnar S. Mittelbach.

Na drobno se vdobiva povsod.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pobištva.

V zalogi ima vsakovrstno pobištvo najfineje in druge vrste, iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena.

J. Pserhofer-jeve odvajalne krogeljice

ože več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in moli učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pri zlih nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapretja. Teh krogeljic, ki so tudi pod imenom Pserhofer-jeve krogeljice ali Pserhofer-jeve kri čistilne krogeljice znane, stane škatljica s 15 krogeljicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljativjo: 1 zavitek 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse šte. 5.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne krogeljice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz ozkega trpotca

razslizujoč, 1 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr. pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šelooc in živce, 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje življenska

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativah proti povzetju.

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje zdravilo, dražilnega in krepčujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanajststena steklenica 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper rane, 1 steklenica 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljše sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. Stuedel-a, 1 lonček 50 kr., s poštnine prosto pošiljativjo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

IVAN KRŽE

Trst. — Piazza S. Giovanni št. 6. — Trst

Trgovina s kuhinjsko posodo vsake vrste iz zemlje, porcelana, železa, kostarja in stekla; velik izbor pletenin in lesenega blaga. Lesene pipe iz najboljšega tisovega lesa z gobo ali tudi brez gobe.

Le ta teden

bode še na prodaj 500 centov živega apna, po 45 kr. kvintal v vasi Briščeki pri Opčinah.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

najugodnejša gostilna

PLZENSKO PIVO SILBEREGG
po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah
zajamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah

iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHLY),

Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nahajajo tudi najpristnejša
vina: opollo, istrsko črno in belo.

Albert Brosch

Trst. — Via S. Antonio 5. — Trst.

Kožuhar in izdelovalec kap

Odlikovanih na razstavi v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in kap za civilne in vojaške osebe.

Izvršuje poprave z vso točnostjo in skrbjo ter shranjuje vse kožuhovine in obleke za zimo z jamstvom proti molem in ognju.

M. U. Dr. Ant. Záhorský

priporoča svojo pomoč na porodih, abortih in vseh ženskih boleznih, kakor: nerednosti v perijodi, krvavenje, beli tok, neredna lega maternice itd., kakor sploh v vseh slučajih bolezni.

Ordinuje ulica Carintia št. 8. od 9-11 in od 2-4.

Podpisana priporoča svojo novo ustanovljeno postavno koncesijonirano

posredovalnico za službe.

Posredovalnica se nahaja na Lipskem trgu (Piazza Lipsia) št. 4 in prevzema posredovanja na službe vseh vrst.

Priporoča se udana

Josipina Jančič.

Jakob Kosmerlj

TRST

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates in konserv.

Izbior raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2, nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost za toraj naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOZI DAR DOMU NA ALTAR!

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU V LJUBLJANI

Cenjene gospodinje
skusite da ta naša
izborna sladna kava
najde pot v vsako
slovensko hišo.